

PADOMES ATZINUMS
2007. gada 27. februāris
par atjaunināto Polijas konverģences programmu 2006.-2009. gadam

(2007/C 72/04)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 9. panta 3. punktu,

ņemot vērā Komisijas ieteikumu;

apspriedusies ar Ekonomikas un finanšu komiteju,

IR PIEŅĒMUSI ŠO ATZINUMU.

- (1) Padome 2007. gada 27. februārī izskatīja atjaunināto Polijas konverģences programmu laikposmam no 2006. līdz 2009. gadam.
- (2) Makroekonomiskajā scenārijā, kas ir šīs programmas pamatā, paredzēts, ka reālais IKP pieaugums būs sasniedzis 5,4 % 2006. gadā un kopumā stabilizēsies (vidēji ap 5,25 %) pārējā programmas periodā. Šis scenārijs, kas novērtēts, ņemot vērā pašlaik pieejamo informāciju, attiecībā uz izaugsmi šķiet pamatots ar piesardzīgiem pieņēmumiem 2007. gadā un ar drīzāk optimistiskiem pieņēmumiem pēc tam, jo stāvoklis darba tirgū var neuzlaboties tik ātri, kā paredzēts jo īpaši programmā. Programmas prognozes attiecībā uz inflāciju šķiet ticamas, pesimistiskākas, tuvojoties programmas beigām, jo īpaši augošā algu spiediena dēļ arvien saspringtākajā darba tirgū.
- (3) 2006. gada janvāra konverģences programmā attiecībā uz vispārējās valdības bilanci 2006. gadam tika noteikts mērķis – 2,6 % no IKP, Komisijas dienestu rudens prognozēs tika norādīti – 2,2 % no IKP, savukārt 2006. gada novembra konverģences programmas atjauninājumā 2006. gada budžeta izlietojums tiek lēsts – 1,9 % apmērā no IKP. Budžeta izlietojums, kas ir labāks nekā gaidītais, radies galvenokārt tādēļ, ka nav pilnībā izpildīti izdevumu plāni (īpaši sociālie pabalsti un valsts ieguldījums), savukārt ieņēmumu pieaugums radies galvenokārt izaugsmes dēļ, kas bija lielāka nekā gaidītā. Aprēķinot iepriekš minēto deficītu, nav ņemti vērā pensiju reformas izdevumi, kas novērtēti apmēram 2 % apmērā no IKP 2006. gadā, pārejas periodā, kurš paredzēts, lai īstenotu Eurostat 2004. gada 2. marta Lēmumu par fondēto pensiju shēmu klasifikāciju ⁽²⁾, un kurš beidzas 2007. gada pavasarī. Galvenais budžeta stratēģijas mērķis 2006. gada novembra atjauninājumā ir novērst pārmērīgo deficītu līdz 2007. gadam, panākot atbilstību reformētajam Paktam, kurā atļauts atskaitīt daļu no pensiju reformas izdevumiem. Turpmākajiem gadiem programmā plānota pakāpeniska deficīta samazināšanās, lai 2009. gadā sasniegtu atsaucē vērtību 3 % no IKP.
- (4) Tiek plānots, ka deficīts katru gadu samazināsies par 0,4 procentu punktiem (par 0,3 procentu punktiem, ja iekļauj pensiju reformas izmaksas), sākot no 1,9 % no IKP 2006. gadā līdz 0,6 % no IKP 2009. gadā. Tiek plānots, ka primārais pārpalikums uzlabosies no 0,5 % no IKP 2006. gadā līdz 1,7 % no IKP 2009. gadā. Ņemot vērā iepriekš minētā Eurostat lēmuma ietekmi, deficīta stāvoklis atjauninātajā programmā uzlabotos no 3,9 % no IKP 2006. gadā līdz 2,9 % 2009. gadā. Tiek plānots, ka 2007. gadā korekcijas pamatā būs ieņēmumi (ieņēmumu attiecības pieaugums par 0,6 procentu punktiem no IKP ar gandrīz nemainīgu izdevumu attiecību) un 2008.-2009. gadā korekcijas pamatā

⁽¹⁾ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1055/2005 (OV L 174, 7.7.2005., 1. lpp.). Šajā tekstā minētie dokumenti ir pieejami šādā interneta vietnē:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Sk. Statistikas biroja 2004. gada 2. marta Ziņu izlaidumu Nr. 30/2004 un 2004. gada 23. septembra Ziņu izlaidumu Nr. 117/2004.

galvenokārt būs izdevumi, lai ar uzviju kompensētu lielu samazinājumu ieņēmumu attiecībā (īkga dēju vidējo izdevumu attiecības samazināšanos par 1,6 procentu punktiem, jo īpaši attiecībā uz patēriņu un sociālajiem pabalstiem, un ieņēmumu attiecības samazināšanos vidēji par 1,2 procentu punktiem, kam galvenais iemesls ir sociālo iemaksu samazināšana un izmaiņas personu ienākumu nodokļu sistēmā un citas izmaiņas nodokļu sistēmā, kuras ne vienmēr ir pilnībā noteiktas). Salīdzinot ar iepriekšējo programmu, deficīta mērķi ir pārskatīti un noteikti zemāki, ņemot vērā daudz lielāko izaugsmi un labākus rezultātus nekā 2006. gadā gaidītie.

- (5) Tiek plānots, ka strukturālā bilance (t.i. cikliski korigētā bilance, atskaitot vienreizējus un citus pagaidu pasākumus), ko aprēķina atbilstīgi kopīgi saskaņotai metodoloģijai, uzlabosies no apmēram – 2 % no IKP 2006. gadā līdz – 0,75 % no IKP programmas perioda beigās 2009. gadā (aprēķinā nav iekļauti pensiju reformas izdevumi). Tāpat kā iepriekšējā konverģences programmas atjauninājumā vidēja termiņa mērķis (VTM) attiecībā uz budžeta stāvokli, kas izklāstīts programmā, ir strukturāls deficīts 1 % apmērā no IKP, kuru programmā nav paredzēts sasniegt programmas periodā. Tā kā vidējā termiņa mērķis ir augstāks par obligāto kritēriju (aplēsts deficīts apmēram 1,5 % no IKP), ar tā sasniegšanu būtu jābūt iegūtai drošības rezervei pret pārmērīga deficīta rašanos. VTM vidējā termiņa mērķis atbilstīgi atspoguļo parāda attiecību un vidējo iespējamo ražošanas apjoma pieaugumu ilgtermiņā.
- (6) Budžeta iznākums varētu būt sliktāks nekā programmā plānots, jo īpaši programmas beigu posmā. Ir būtiskas neskaidrības saistībā ar plānoto reformu efektīvu īstenošanu, jo to pamatā nav precīzu pasākumu paredzēto izdevumu ierobežošanas atbalstam. Turklāt ir risks saistībā ar diezgan optimistisko makroekonomisko scenāriju programmas perioda beigu posmā. Tādējādi līdz šim rīcība nav pietiekama un plānotie pasākumi ir jāuzlabo, lai panāktu minēto rezultātu.
- (7) Ņemot vērā šo riska novērtējumu, budžeta stāvoklis programmā šķiet neatbilstīgs pārmērīgā budžeta deficīta novēršanai līdz 2007. gadam, ko ieteikusi Padome. Budžeta mērķi nenodrošina pietiekamu drošības rezervi pret 3 % IKP deficīta robežvērtības pārsniegšanu, ja visā programmas laikposmā saglabājas normālas makroekonomiskās svārstības. Turpmākajos gados pēc pārmērīgā deficīta novēršanas strukturālo korekciju temps programmas VTM sasniegšanai jākāpina, izmantojot ekonomiskā uzplaukuma laiku, un jāatbalsta ar pasākumiem.
- (8) Tiek lēsts, ka valdības kopējais parāds 2006. gadā ir sasniedzis 42,0 % no IKP un līdz ar to ir ievērojami mazāks par Līgumā noteikto atsaucis vērtību – 60 % no IKP. Programmā lēsts, ka parāda attiecība programmas perioda laikā samazināsies par 1,4 procentu punktiem. Ņemot vērā iepriekš minētā Eurostat lēmuma ietekmi, valsts kopējais parāds pieaugtu no 48,9 % 2006. gadā līdz 50,2 % 2009. gadā.
- (9) Novocošanās ilglaicīgā ietekme uz budžetu Polijā ir viszemākā ES, un tiek prognozēts, ka ar novocošanās saistītie izdevumi samazināsies, kas daļēji notiks pateicoties pensiju sistēmas reformas izdevumus samazinošajai ietekmei, pieņemot, ka pensiju reformas tiks pilnībā īstenotas. Sākotnējais budžeta stāvoklis, lai gan tas ir mazliet uzlabojies, salīdzinot ar 2005. gadu, joprojām ietver risku ilgtermiņam valsts finansēm, pirms tiek ņemta vērā novocošanās ilglaicīgā ietekme uz budžetu, un turpmāka budžeta konsolidācija palīdzētu ierobežot riskus valsts finanšu ilgtspējai. Kopumā Polijas finanšu ilgtspēju apdraud mazs risks.
- (10) Konverģences programmā ietverts kvalitatīvs novērtējums par valsts reformu programmas 2006. gada oktobra īstenošanas ziņojuma kopējo ietekmi atbilstīgi vidēja termiņa fiskālajai stratēģijai. Tajā sniegta arī informācija par budžeta izmaksām vai ietaupījumiem saistībā ar galvenajām reformām, kas paredzētas valsts reformu programmā, un budžeta prognozēs, šķiet, ir ņemta vērā valsts reformu programmā izklāstīto darbību ietekme uz valsts finansēm. Konverģences programmā paredzētie pasākumi valsts finanšu jomā šķiet esam saskaņā ar valsts reformu programmā iekļautajām darbībām. Konkrēti, abās programmās noteikta zināma lauksaimnieku sociālās nodrošināšanas sistēmas saskaņošana ar vispārējo valsts sistēmu, pakāpeniska invaliditātes pabalstu saskaņošana ar reformēto pensiju sistēmu un garantēto medicīnisko pakalpojumu kopuma ieviešana.

- (11) Programmā budžeta stratēģija daļēji atbilst vispārējām ekonomikas politikas pamatnostādņēm, kas iekļautas integrētajās pamatnostādņēs laikposmam no 2005. līdz 2008. gadam. Konkrēti, nav pietiekama rīcība ar mērķi novērst pārmērīgo deficītu.
- (12) Attiecībā uz prasībām par sniedzamajiem datiem, kas norādītas rīcības kodeksā stabilitātes un konverģences programmām, programmā ir sniegti visi obligātie dati un lielākā daļa fakultatīvo datu ⁽¹⁾.

Programmā paredzēts novērst pārmērīgo deficītu līdz 2007. gadam, atsaucoties uz 2. panta 7. punktu Padomes Regulā (EK) Nr. 1467/97, tomēr Padome atgādina, ka līdz šim veiktās darbības nav pietiekamas un plānotie pasākumi, šķiet, arī nav pietiekami šā rezultāta sasniegšanai.

Lai gan turpmākajos gados programmā paredzēts gūt atbilstīgas sekmes VTM sasniegšanā saistībā ar lielas izaugsmes iespējām, ievērojami riski apdraud budžeta mērķu sasniegšanu un korekciju ilglaicīgu efektivitāti.

Ņemot vērā iepriekš minēto novērtējumu un ņemot vērā jaunu Polijai adresētu ieteikumu pārmērīgā deficīta novēršanai, ko Padome ir pieņēmusi saskaņā ar Līguma 104. panta 7. punktu 2007. gada 27. februārī, Padome aicina Poliju:

- i) nodrošināt pārmērīga budžeta deficīta novēršanu līdz 2007. gadam saskaņā ar jauno ieteikumu atbilstīgi 104. panta 7. punktam;
- ii) izmantojot ekonomisko uzplaukumu, jebkādos papildu ieņēmumus novirzot deficīta samazināšanai, paātrināt korekciju tempu, lai sasniegtu VTM pēc plānotās pārmērīgā deficīta novēršanas, nosakot un īstenojot papildu pasākumus jo īpaši attiecībā uz izdevumiem, kas vajadzīgi, lai veiktu paredzētās korekcijas;
- iii) saglabāt rezultātus, kas gūti, veicot pensiju reformu.

Galveno makroekonomikas un budžeta prognožu salīdzinājums

		2005	2006	2007	2008	2009
Reālais IKP (% izmaiņas)	KP 2006. g. nov.	3,5	5,4	5,1	5,1	5,6
	COM 2006. g. nov.	3,2	5,2	4,7	4,8	n.d.
	KP 2006. g. jan.	3,3	4,3	4,6	5,0	n.d.
SPCI inflācija (%)	KP 2006. g. nov.	2,2	1,4	2,1	2,5	2,5
	COM 2006. g. nov.	2,2	1,4	2,5	2,8	n.d.
	KP 2006. g. jan.	2,2	1,5	2,2	2,5	n.d.
Starpība starp potenciālo un faktisko ražošanas apjomu (% no iespējamā IKP)	KP 2006. g. nov. ⁽¹⁾	- 0,4	0,5	0,5	0,3	0,4
	COM 2006. g. nov. ⁽²⁾	- 0,3	0,4	0,3	0,1	n.d.
	KP 2006. g. jan. ⁽¹⁾	0,1	0,3	0,3	0,6	n.d.
Vispārējās valdības bilance (neietverot pensiju reformas izmaksas) (% no IKP)	KP 2006. g. nov.	- 2,5	- 1,9	- 1,4	- 1,0	- 0,6
	COM 2006. g. nov.	- 2,5	- 2,2	- 2,0	- 1,8	n.d.
	KP 2006. g. jan.	- 2,9	- 2,6	- 2,2	- 1,9	n.d.

⁽¹⁾ Konkrēti, nav sniegti nodarbinātības dati, izteikti nostrādātājās stundās, un darba ražīgums, kas izteikts kā IKP attiecībā pret nostrādāto stundu skaitu. Trūkst arī ieguldījumu potenciālajā izaugsmē.

		2005	2006	2007	2008	2009
Vispārējās valdības bilance (ietverot pensiju reformas izmaksas) (% no IKP)	KP 2006. g. nov.	- 4,4	- 3,9	- 3,4	- 3,1	- 2,9
	COM 2006. g. nov.	- 4,4	- 4,2	- 4,0	- 3,9	n.d.
	KP 2006. g. jan.	- 4,7	- 4,6	- 4,1	- 3,7	n.d.
Primārā bilance (neietverot pensiju reformas izmaksas) (% no IKP)	KP 2006. g. nov.	0,1	0,5	1,0	1,4	1,7
	COM 2006. g. nov.	0,1	0,2	0,4	0,6	n.d.
	KP 2006. g. jan.	- 0,3	- 0,2	0,3	0,6	n.d.
Strukturālā bilance ⁽²⁾ (neietverot pensiju reformas izmaksas) (% no IKP)	KP 2006. g. nov.	- 2,4	- 2,1	- 1,6	- 1,1	- 0,7
	COM 2006. g. nov.	- 2,3	- 2,3	- 2,1	- 1,8	n.d.
	KP 2006. g. jan.	- 2,1	- 2,7	- 2,4	- 2,1	n.d.
Strukturālā bilance ⁽²⁾ (ietverot pensiju reformas izmaksas) (% no IKP)	KP 2006. g. nov.	- 4,3	- 4,1	- 3,6	- 3,2	- 3,0
	COM 2006. g. nov.	- 4,2	- 4,3	- 4,1	- 3,9	n.d.
	KP 2006. g. jan.	- 4,7	- 4,7	- 4,2	- 3,9	n.d.
Valdības kopējais parāds (neietverot pensiju reformas izmaksas) (% no IKP)	KP 2006. g. nov.	41,9	42,0	42,1	41,4	40,6
	COM 2006. g. nov.	42,0	42,4	43,1	42,7	n.d.
	KP 2006. g. jan.	42,5	45,0	45,3	45,4	n.d.
Valdības kopējais parāds (ietverot pensiju reformas izmaksas) (% no IKP)	KP 2006. g. nov.	47,3	48,9	50,0	50,3	50,2
	COM 2006. g. nov.	47,4	49,3	51,0	51,6	n.d.
	KP 2006. g. jan.	47,9	51,2	52,1	52,6	n.d.

Piezīmes.

(¹) Komisijas dienestu aprēķini, pamatojoties uz programmā iekļauto informāciju.

(²) Cikliski koriģētā bilance, izņemot vienreizējus un citus pagaidu pasākumus. Tā kā programmā noteiktie vienreizēji un citi pagaidu pasākumi ir nenozīmīgi, cikliski koriģētā bilance un strukturālā bilance ir identiskas.

(³) Pamatojoties uz aplēsēm par attiecīgi 4,1 %, 4,4 %, 4,8 % un 5,0 % lielu potenciālo izaugsmi 2005.–2008. gadā.

Avots

Konverģences programma (KP); Komisijas dienestu 2006. gada rudens ekonomiskās prognozes (COM); Komisijas dienestu aprēķini.